

SPIS TREŚCI

Mieczysław Adamowicz

Wstęp 7

CZĘŚĆ I

PODSTAWY ROZWOJU ZRÓWNOWAŻONEGO I TRWAŁEGO

Mieczysław Adamowicz

Koncepcja trwałego i zrównoważonego rozwoju wobec wsi i rolnictwa 11

Grzegorz Spychalski

Model regionalny zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich 27

Joanna Miklewska

Podejście systemowe w badaniach lokalnego zrównoważonego rozwoju 39

Barbara Piontek

Modelowe ujęcie rozwoju lokalnego w aspekcie współczesnych uwarunkowań rozwojowych 55

Małgorzata Lechwar

Ład instytucjonalny podstawą zrównoważonego rozwoju na poziomie lokalnym 71

Małgorzata Matlegiewicz

Przeciwdziałanie marginalizacji rozwoju obszarów wiejskich w Polsce 83

Antonii Miklewski

Stan lokalnego zrównoważonego rozwoju w gminach o dużej przewadze obszarów chronionych 89

Krzysztof Wiktorowski

Ekorozwój i ekorolnictwo a jakość życia człowieka 103

Iwona Pomianek, Bogdan Pomianek

Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w świetle realizacji wybranych instrumentów Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2006 115

Piotr Chojnacki

Makro i mikroregionalne uwarunkowania rozwoju funkcji pozarolniczych regionu lubelskiego 127

Tomasz Winnicki Ekoagroturystyka i jej perspektywy rozwoju w województwie warmińsko – mazurskim	137
--	-----

Lubica Bartova Selected aspects of rural poverty in Slovakia	151
--	-----

CZĘŚĆ II

ROLNICTWO I GOSPODARKA ZIEMIĄ A ROZWÓJ ZRÓWNOWAŻONY

Wioletta Wilk Regionalne zróżnicowanie gospodarstw zrównoważonych w świetle danych rachunkowości rolnej	163
--	-----

Hanna Pondel Aspekty środowiskowe w działalności wielkopolskich producentów rolnych	175
---	-----

Paweł Malinowski Wielofunkcyjność wsi i rolnictwa w literaturze polskiej	185
--	-----

Janina Sawicka, Nina Drejerska Inicjatywa Wspólnotowa LEADER+ jako instrument wspierania rozwoju obszarów wiejskich	195
--	-----

Maciej Brożek, Łukasz Popławski Czynniki rozwojowe obszarów chronionych w województwie świętokrzyskim	205
---	-----

Jadwiga Bożek Struktura użytkowania ziemi w województwie małopolskim w roku 2002 (w ujęciu powiatów)	215
---	-----

Jadwiga Zaród Racjonalne zagospodarowanie odłogów i nieużytków w województwie zachodniopomorskim	225
---	-----

Mirosława Kozłowska-Burdziak Rola Agencji Nieruchomości Rolnych w obrocie ziemią rolniczą	233
---	-----

Adam Sadowski

Rozwój rynku ziemi na Litwie243

Izabela Wielewska

Planowanie przestrzenne obszarów wiejskich w kontekście zasad zrównoważonego rozwoju 255

Katarzyna Banaś

Uwarunkowania produkcji drobiarskiej w aspekcie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich265

Lidia Luty, Monika Jaworska, Janina Szewczyk

Środowiskowe uwarunkowania rozwoju agroturystyki w województwie małopolskim275

takie jak wymiar instytucjonalny, przestrzenny, etyczny. Rozumienie, a zwłaszcza implementacja tej koncepcji wiąże się też i różnicuje w zależności od pola oddziaływania i celów, które stawiane są w procesach rozwojowych. Zbiór celów, obok aspektu sfer i zbioru zasad wdrażania jest jednym z głównych kryteriów rozumienia i definiowania koncepcji rozwoju trwałego i zrównoważonego.

Rolnictwo i gospodarka wiejska są w naturalny sposób dziedzinami gospodarki i życia społecznego gdzie kontakt ze środowiskiem jest bezpośredni i gdzie relacje, jakie zachodzą między tymi wymiarami mają znaczenie wykraczające poza granice sektora i przestrzeni z którą są związane. Coraz powszechniej uważa się, że rozwój wsi i rolnictwa powinien być zgodny z zasadami rozwoju zrównoważonego, który poprzez rozsądne gospodarowanie przestrzenią pozwolić powinien na długotrwałe wykorzystanie zasobów przyrody z jednoczesnym podnoszeniem efektywności ekonomicznej oraz poprawą jakości życia społeczeństwa wiejskiego. Od efektywności wyznaczania i realizacji celów łączących aspekt społeczno-ekonomiczny i środowiskowy w znacznym stopniu zależać będzie kreacja nowych funkcji obszarów wiejskich oraz ograniczenie istniejących niekorzystnych zjawisk i pokonanie trudności gospodarczych. Kluczowe znaczenie w tym zakresie ma działalność oraz współpraca animatorów życia społecznego i ekonomicznego na wsi, w tym przedsiębiorców, administracji i innych organizacji. Konieczna jest również odpowiednia pro-ekologiczna polityka państwa, umożliwiająca funkcjonowanie i utrzymanie się jednostek działających zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju w warunkach konkurencji gospodarczej.

Geneza tej książki sięga problemu badawczego KBN pt.: „Rola podmiotów gospodarczych, instytucji i społeczności lokalnych w zrównoważonym rozwoju wsi i rolnictwa”, jaki w latach 2001-2004 prowadzony był w Katedrze Polityki Agrarnej i Marketingu SGGW, a w którym uczestniczyły także osoby z innych uczelni. Badania empiryczne dla potrzeb tego projektu prowadzone były głównie na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego i lubelskiego. Oprócz rozpraw doktorskich, jakie powstały i powstają w ramach tego projektu oraz licznych publikacji indywidualnych efektem badań była ogólnopolska konferencja zorganizowana 20 stycznia 2006 roku. Tematyka tej konferencji przyciągnęła wielu zainteresowanych z różnych ośrodków Polski. Pewne elementy tego dorobku prezentujemy w niniejszym tomie, który ograniczono do dwóch